

Kreds (Jacob Jensen), men vil billige den Affattelse af Lovforslaget i det Hele, som Udvalgets Fleertal, i Forening med Regjeringen, er kommet ind paa. Dersom Thingets Fleertal fremdeles erklærer, at det, uagtet Fæstningsværkerne nedlægges, alligevel troer at kunne kræve et Vederlag for Bygningensfriheden, da er det Noget, jeg maa høre mig for; men er der et Fleertal i Thinget, som holder paa, at Indskrænkningen og Fæstningsværkerne staae i en uopløselig Forbindelse med hinanden, beder jeg dem at stemme for min Underændring; thi jeg har det Haab, at, naar Krigsministeren og Finantsministeren faae overveiet Sagen, og navnlig faae at see, hvad jeg er overbeviist om, at de ville faae at see, at denne Sag i det andet Thing vil faae en lignende Besvarelse som den, der engang tidligere, nemlig i 1859—60 har gjort sig gjældende her, nemlig at med Fæstningsværkernes Nedlæggelse bortfalder ogsaa Bygningensindskrænkningen, de da ogsaa ville komme bort fra deres nuværende Opsættelse, som forøvrigt ikke blot er forklarlig, da de staae og skulle staae paa Statens Bedste, men ogsaa har sin historiske Oprindelse, idet den er traditionel i Krigsministeriet, hvor al „Jurisprudents“ er temmelig ilde seet, og hvor Ingenieurcorpsets Opsættelse af denne Sag allerede fra for 15 Aar siden har faaet en saadan Overvægt, at ingen Krigsminister, og heller ikke den nuværende, har kunnet unddrage sig Paa-virkningen deraf.

**Krigsministeren:** Jeg omtalte Rets-spørgsmaalet som værende skiftet til at træde forvirrende ind i denne Sag. Der er imidlertid en anden Omstændighed, som ogsaa gjør sig gjældende i en forvirrende Retning — saaledes forekommer det mig —, og det er den, at Udvalgets Ordfører tillige er Ordfører for et Mindretal. Jeg har havt den største Umage med at følge Traaden i den ærede Ordførers Bemærkninger, som aabenbart gik ud paa at forfægte to modsatte Ansuelser. Imidlertid er jo Regjeringens Standpunkt aldeles klart. Den har nemlig en uafviselig Pligt til at hævde Statskassens Interesse. Det er ganske vist, at de enkelte Medlemmer kunne frigjøre sig for dette Hensyn eller, rettere sagt, kunne

indtage et endnu høiere Standpunkt, men jeg troer ikke, at det tilkommer Regjeringen at have sig saa høit. Naar jeg ofte kommer til den lovgivende Forsamling for at faae bevilget Midler til Forsvarsvæsenet, saa er det ogsaa en uafviselig Pligt for mig at holde paa de Hjælpemidler, som Staten har, som den kan realisere, og derved lette Stattebyrden. Den ærede Ordfører bestred den Ytring af mig, at denne Lov vilde skabe Værdier. Jeg troer imidlertid, at denne min Ytring var fuldkommen correct. En Værdiforhøjelse, der indtræder som Følge af en Lov, er Noget, som skabes ved denne Lov. Den forhøjede Værdi eksisterede ikke iforveien, og det ligger i Sagens Natur, at en Værdiforhøjelse ikke var til iforveien; den skabes ved Loven og er ligefrem et Product af denne. Iøvrigt kan jeg ogsaa gaae ind paa den ærede Ordførers anden Sammenligning, nemlig med Pæren, som hang deroppe, og som jeg tilbød at ryste ned, for saa paa Statens Vegne at dele den med Grundeierne. Jeg har tilbudt at ryste Pæren ned, og de, der ville forhindre Pæren i saaledes at blive rystet ned, tjene sandelig hverken Staten eller Grundeierne.

**Finantsministeren:** Retspunktet i disse Forhandlinger er efter min Overbeviisning blevet fremdraget noget stærkere, end det egentlig forekommer mig rigtigt, og der er navnlig gjort en Paastand, som jeg for mit Vedkommende finder mig foranlediget til at modsigte, fordi den deels efter min Mening er feilagtig, deels stiller Regjeringen paa et Standpunkt, som denne ikke kan ønske at staae paa, og fordi den, naar den ikke mødte Modsigelse fra Regjeringens Side, vilde gjøre Statens Retsstilling slettere ved Udgangen af denne Discussion, end den var ved dens Begyndelse. Det er det Spørgsmaal, som der er blevet streift ind paa i forskjellige af de ærede Medlemmers Foredrag, og navnlig er det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Ni-mestad) gjentagende kommen tilbage dertil, idet han har meent, at den Opsættelse, der har været Regjeringens, at der ikke her forelaa noget reent juridiskt Spørgsmaal, men at der i Spørgsmaalet var noget Privatretligt, Noget,